

7/5977

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300 - 629
Konu : Yazılı Soru Önergesi

3160

19 ŞUBAT 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığı'nın 13.02.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13423 sayılı yazısı.

Erzurum Milletvekili Sayın Aslan POLAT'ın tarafıma tevcih ettiği 7/5977-13480 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

EKLER :
EK 1- Önerge Cevabı
(4 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği : Bilgi :
T.B.M.M. Bşk. Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. Hüsamettin ÖZKAN)

**ERZURUM MİLLETVEKİLİ SAYIN ASLAN POLAT'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5977-13480 Esas No'lu)**

a) Erzurum TEAŞ İl Müdürlüğü'nün sorumluluk alanında bulunan 66 kV. Erzurum Tortum Enerji İletim Hattının yapılan teknik araştırmalar neticesinde ekonomik ömürünü tamamlaması nedeniyle bu hattın alternatifi olarak TEAŞ İl Müdürlüğü'nce talep edilen 154 kV. Oltu-Horasan Enerji İletim Hattının tesis edilmesi için TEİAŞ Genel Müdürlüğü İletim Şebekeleri İşletme ve Bakım Daire Başkanlığı'nın 16.01.2002 tarih ve 37-374-917 sayılı TEİAŞ APK Daire Başkanlığı'na muhatap yazısında Erzurum İl Müdürlüğü'nün bu isteğine uygun görüş belirtmişlerdir.

Tortum Hidro Elektrik Santrali tarafından üretilen enerjinin sisteme aktarılması ve Oltu Trafo Merkezinde ringin tamamlanması amacıyla, 66 kV. Erzurum-Tortum E.İ.Hattının işletme sakıncalarının da bulunması nedeniyle, anılan hattın (154 kV. Oltu-Horasan E.İ.H.) biran önce tesis edilmesi ehemmiyet arz etmektedir.

b) Ayrıca 50 MVA kurulu gücü olan ve yaklaşık 22 MW yük çekerek 4 ilçe Merkezi (Hınıs-Tekman-Karayazı-Karaçoban) ve 250 köyün enerjisini sağlayan Hınıs Trafo Merkezi yalnızca 154 kV. Erzurum-Hınıs E.İ. Hattından beslenmektedir. Adı geçen hat, ülkemizin en ağır kış şartlarının yaşandığı Palandöken Dağı'nın zirvelerinden geçmekte olup, oldukça sık arızalanmakta, arıza aranması ve giderilmesi uzun zaman almakta, neticede saatlerce veya günlerce 4 ilçe merkezi ile birlikte 250 köy enerjisiz kalmaktadır.

Hınıs Trafo Merkezinin uzun süreli enerjisiz kalmasını önlemek için bu trafo merkezinde ring oluşturacak şekilde Erzurum-I Trafo Merkezi hariç herhangi bir komşu istasyonla 154 kV.luk hat yapılarak bağlantı kurulmalıdır.

TEAŞ Erzurum İl Müdürlüğü de en uygun alternatif hattın ise 154 kV Muş-Hınıs Enerji İletim Hattı olacağını belirtmektedirler.

c) Enerji sektörü yatırım programında Yk. Çoruh Havzası I. Merhale inşaatları içerisinde yer alan Laleli Barajı ve HES inşaatı Çoruh Havzası Barajlarının İspir hudutları

içerisinde yer alan 5 adet barajın ana gövdesini oluşturduğundan diğerlerinin yapım ve ihalesi içinde olmaz ise olmaz bir özellik taşımakta olup, geçen yıl yatırım programında 500 milyar TL. olmasına rağmen ihalesi yapılmamıştı, bu yılki programda da 1 trilyon TL. ödenek bulunmaktadır.

Soru 1:

Bölgemiz için çok önemli olan 154 kV Oltu-Horasan E.İ.H'nın bu yıl ihalesini yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 1:

Çoruh Havzası Hidro-Elektrik Santrallerinin üretimlerinin sisteme aktarılması kapsamında Borçka HES - Deriner HES - Yusufeli HES (380 kV, 3B 954 MCM+154 kV, 2x2B 954 MCM, 75 km.) Enerji İletim Hatları ve Yusufeli HES - Erzurum (Tortum HES'e kadar çift devre, 380+154 kV, 2x3B 954 MCM, 40 km. ve 380 kV, 3B 954 MCM, 90 km.) Enerji İletim Hatları Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün Yatırım Programına alınmıştır. Söz konusu hatlar Dünya Bankası kredisi ile önümüzdeki günlerde ihale edilecek olup, bu hatların bitmesi ile bölgenin sorunu çözüme kavuşturulmuş olacaktır.

Soru 2:

Hınıs Trafo Merkezinde ring oluşturacak şekilde Erzurum-I Trafo Merkezi hariç herhangi bir istasyonla 154 kV'luk hat yapılarak bağlantısını kurmayı planlıyor musunuz?

Cevap 2:

Erzurum İli, Hınıs İlçesi ve çevresinin elektrik gereksinimini karşılayan ve halen Erzurum Trafo Merkezi'ne bağlı olarak tek kaynaktan beslenmekte olan 154/33 kV Hınıs Trafo Merkezinin tek kaynaktan kurtarılarak beslenme emniyetinin sağlanması amacıyla 02.D.03.0180 proje no ile 154 kV Alpaslan HES - Hınıs Trafo Merkezi Enerji İletim Hattı Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün 2002 Yılı Yatırım Programına alınmış olup, bu hatla Hınıs ilçesinin doğrudan üretim kaynağından beslenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, 02.D.03.0170 proje no ile 154 kV Alpaslan HES - Adilcevaz Enerji İletim Hattı da Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü'nün 2002 Yılı Yatırım Programına alınmıştır. Bu hatlar tesis edildiğinde Hınıs TM – Adilcevaz TM Enerji İletim Hatları ringi tamamlanmış olacaktır.

Soru 3:

Erzurum ve İspir halkının bakanlığınızdan en büyük beklentisi olan ve 1 trilyon TL. olarak ayrılmış olan Laleli Barajı ve HES yapımının ihalesini bu yıl yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 3:

11 Eylül 1998 tarihinde Ankara'da, Bakanlık Müsteşarım Sayın Doç.Dr. H. Yurdakul YİĞİTGÜDEN ile Kanada Büyükelçisi Sayın Michael T.MACE tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti arasında enerji alanında ikili işbirliği ile ilgili mutakabat zabtı imzalanmıştır. İkili işbirliği için belirlenen projeler arasında yer alan Laleli Barajı ve Hidroelektrik Santralının kesin projesinin hazırlanması ile inşaatı ve elektromekanik teçhizatının temin ve tesisi işinin Türk ve Kanada firmalarından oluşan bir Konsorsiyum ile müzakerelerde bulunarak, sözkonusu Konsorsiyum'a yaptırılmasında projenin iç ve dış finasman ihtiyacını karşılamak üzere sağlanacak olan kredilerin Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nca uygun bulunması kaydıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmaması ve bu konuda Bakanlığımın yetkili kılınması 12.03.1999 tarih ve 12656 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kararlaştırılmıştır.

Bunu takiben Bakanlığımca 25.05.1999 tarih ve 2374 sayılı Olur ile belirtilen esaslar çerçevesinde Konsorsiyum tarafından verilecek teklifler üzerinde uygun bedel koşulları da dikkate alınmak kaydıyla, teknik ve mali konularda müzakereler yapılması ve mutabakat sağlanması halinde onayımızı takiben sözleşmenin parafe edilmesinin muhtelif ihtisas gruplarından oluşturulacak geniş katılımlı bir heyet marifeti ile yürütülmesi hususunda DSİ Genel Müdürlüğü yetkilendirilmiştir.

İki yılı aşkın bir süre içerisinde DSİ Genel Müdürlüğü ile Konsorsiyum arasında sürdürülen müzakereler sonucunda Laleli Barajı ve Hidroelektrik Santralı (projesinin birinci aşaması olarak) kesin projesinin hazırlanması işinin SNC Lavalin / Kanada firmasının liderliğinde SNC Lavalin, ABB Inc , Alstom Canada Inc , Genaral Elektrik Canada International Inc / Kanada, Doğu İnşaat ve Ticaret AŞ ve Temelsu Uluslararası Mühendislik Hizmetleri AŞ /Türkiye firmalarından oluşan Konsursiyuma 6.286.000 ABD \$ götürü bedelle kredi temini suretiyle yaptırılması Bakanlığımın 26.03.2001 tarih ve 1307 sayılı OLUR' u ile onaylanmıştır.

Bilahare Sözleşme taslağı DSI Genel Müdürlüğü ve Konsorsiyum yetkilileri arasında 21.08.2001 tarihinde parafe edilmiş ve finansmanına ilişkin kredi anlaşmalarının sonuçlandırılması için 23.08.2001 tarihinde Hazine Müsteşarlığı'na gönderilmiştir. Hazine Müsteşarlığı'nın 26.10.2001 tarih ve 82903 sayılı yazısında, DPT Müsteşarlığı'nın projeyi ekonomik olarak değerlendirmedeği için finansman görüşmelerine geçilemediği ve ayrıca kesin proje işinin inşaat ve teçhizat paketinden ayrılması gerektiği belirtilmiştir. DPT Müsteşarlığı'na hitaben yazılan ve bir kopyası Hazine Müsteşarlığı'na gönderilen DSI Genel Müdürlüğü'nün yazısı ile projenin iki aşamalı olarak ele alındığı, öncelikle kesin proje aşamasına ilişkin sözleşmenin sonuçlandırılmış olduğu ve işin kapsamının kesin proje hazırlanmasına ait hizmetlerle sınırlandırılmış bulunduğu bildirilmiş ve Çoruh Havzasının menbadaki ilk enerji amaçlı baraj olması ve rezervuarının büyük olması sebebiyle düzenleme yapabilme ve mansabındaki santrallarda da üretim artışı sağlayabilme özelliği sebebiyle havzada kilit tesis konumunda olan Laleli Barajı ve HES projesine ilişkin olarak hazırlanan "Ekonomik Değerlendirme Raporu"da gönderilmiştir. DPT Müsteşarlığı'nca olumlu görüş verilmesini takiben kredi görüşmeleri başlayacaktır. Kredi anlaşmalarının sonuçlandırılmasını müteakip imzadan önce sözleşme taslağı vize için Maliye Bakanlığı'na gönderilecektir. Kesin proje hazırlanması işi 16 ayda tamamlanacak ve bilahare projenin yapım aşamasına ilişkin müzakereler başlayacaktır.

Laleli Barajı ve Hidroelektrik Santrali, Erzurum İli sınırları içerisinde, Çoruh Nehri üzerinde enerji üretimi ve mansaptaki barajlar için akım düzenlemesi amacıyla inşa edilecektir. Baraj gövdesi talvegden 122 m yükseklikte, 6 756 000 m³ kil çekirdekli kaya dolgu tipinde olacaktır. Rezervuarda depolanacak olan 969 milyon m³ su 99 MW kurulu güç ile yıllık toplam 244,5 GWh'lik enerji üretimi için kullanılacaktır.

Sözkonusu proje DSI Genel Müdürlüğü'nün 2002 Mali Yılı Yatırım Programı ve Uygulama Planında ve DPT Müsteşarlığı Programında yer almaktadır.